

"Grib Engagementet" - Pulje til modelforsøg i kommunerne med at få flere børn og unge til at møde kunst og kultur

Beskrivelse af modelforsøg

Ansøger:

Holbæk Kommune (lead partner og projektleder) og Odsherred Kommune

Modelforsøgets titel:

Børnekulturstafetten

Modelforsøgets formål og ønskede resultat:

På landsplan er kun 4 % af børn og unge tilknyttet musik- og kulturskolerne, og tallet er dalende. Antallet af 0-6 årige deltagere er således faldet med 60 % fra 2002 til 2020, og rekrutteringen udviser betydelig social slagside (Musikskolerne i Danmark, SLKS 2020).

Formålet med "Børnekulturstafetten" er at skabe synergi og en genanvendelig organisatorisk struktur for samarbejde mellem hhv. kommunernes dagtilbud, Sjællands Teater (Fair Play), Holbæk Kulturskole, Teaterskolen Harlekin, en forfatter, en billedkunstner, Odsherred Musikskole og Kulturhuset Aksen i form af en nyudviklet model for samskabelse, der kan motivere og skabe varig interesse hos dagtilbudsbørn og deres forældre for de nævnte kunst- og kulturtilbud med udgangspunkt i børnenes egen legende skaberkraft.

Forsøget vil bl.a. prioritere deltagelse af dagtilbud i yderområder, hvor børnenes møde med kommunens kunst- og kulturtilbud hæmmes af økonomiske forhold, kulturelle vaner eller geografisk afstand, hvilket også har et demokratisk perspektiv.

Ved på alderssvarende vis at lade professionelle kunstnere, kulturskoleundervisere og lektorer fra professionshøjskolen møde børnene og pædagogernes faglighed i dagtilbud, ønsker projektet i en sammenhængende proces at videreudvikle alle involverede faggruppers viden og handlekompetence i forhold til æstetisk praksis med dagtilbudsbørn og befordre børnenes egen aktive deltagelse i denne praksis, både her og nu og som fremtidige kulturbrugere og -skabere.

Knapt 1/4 af kommunernes daginstitutioner deltager i modelforsøget i 2021, men forsøget ventes gentaget, udvidet og videreudviklet i begge kommuner i 2022 på basis af en ny ansøgning til SLKS.

Som del af forankring af erfaringerne tilbyder PH Absalon de deltagende pædagoger og undervisere, at deltagelse i Børnekulturstafetten 2021-22 kan indgå som del af pensum og undervisning på diplommodul 'Formidling af kunst og kultur for børn og unge'.

Erfaringerne fra modelforsøget ventes yderligere forankret i kommunernes kulturliv i form af

- øget pædagogisk brug af tværæstetiske aktiviteter og kunstrelaterede formsprog i dagtilbud,
- udvidet samarbejde, ny viden, udviklet kompetence og kunstpædagogisk repertoire hos alle projektets partnere,
- øget og socialt bredere rekruttering til Holbæk Kulturskole, Teaterskolen Harlekin og Odsherreds Musikskole,
- øget kendskab til Sjællands Teater og Odsherredbibliotekernes tilbud blandt børn og forældre,
- konkret udmøntning af Holbæk og Odsherred kommunes kultur- og fritidsstrategier
- nyudviklet, praksisbaseret inspirations- og undervisningsmateriale til brug i dagtilbud, i Pædagoguddannelsen og i EVU

Indsatsteori:

- Hvilke antagelser gør I jer om, hvad der virker?
- Hvorfor er modelforsøget vigtigt?

Vi ved fra international forskning (Bamford, 2006, og Catterall, 2009, m.fl.), at kunst og kultur både styrker individ og fællesskab og kan befordre 'det gode liv' på mange parametre.

Visionen er derfor, at en større gruppe af kommunernes børn i dagtilbud fremover tager aktivt del i kommunernes kunst og kulturtilbud, og at disse tilbud i endnu højere grad målrettes aktiv, medskabende deltagelse af også nye målgrupper af børn.

Vi ved, at uddannede pædagoger efterlyser praksisrelateret viden og kompetence på det æstetiske felt (Rambøll/EVA, 2016), at kommunernes økonomi kun sjældent giver mulighed for efteruddannelsestilbud (ibid.), og at Pædagoguddannelsen i 2014 ophørte med at tilbyde musik, drama og billedkunst som fag. Vi ved desuden af erfaring, at kulturskoleundervisere, kunstnere og pædagoger, selv om de henvender sig til samme målgruppe, sjældent har mulighed for at idéudvikle, eksperimentere og dele viden og kompetencer i et jævnbyrdigt samarbejde, og endelig at pædagogstuderende i dag savner praksisrelateret viden på området.

Vi antager, at modelforsøget vil skabe øget interesse for de lokale kunst- og kulturtilbud hos målgruppen af børn og deres forældre, og at det skaber nye aktivitetsformer, metoder, samarbejdsrelationer og -strukturer blandt pædagoger, undervisere og kunstnere, der fremover kan forankre projektet som varig kultur.

Endelig antager vi, at forsøget vil bibringe alle partnere ny værdifuld viden om målgruppen og derigennem kvalificere alles fortsatte arbejde.

Vi antager, at følgende tiltag vil befordre målene:

- Udvikling via et lærende partnerskab af nye målgruppetilpassede, tværæstetiske undervisnings- og interaktionsformer for og med børn
- Deltagelse af alle partnere (professioner) i udvikling af modelforsøget
- Gratis deltagelse for børn og dagtilbud
- Brobygning via anvendelse af både dagtilbudsinstitutioner, kultur-/musikskoler, teatret og kulturhuset som ramme om børnenes oplevelser og aktiviteter
- Fri transport mellem dagtilbud og kunst- og kulturtilbud
- Inddragelse af forældre, bl.a. i forbindelse med procesvisninger og udstilling
- Kvalificering af forsøgsarbejdet gennem 1) deltagelse af professionelle kunstnere og 2) løbende videndeling, gensidig faglig opkvalificering og virkningsevaluering faciliteret af PH Absalon
- Inddragelse af indhøstede erfaringer i partnernes fremadrettede arbejde, herunder i Pædagoguddannelsen og PH Absalons EVU-tilbud.

Modelforsøget er umiddelbart vigtigt for børnenes leg og dannelse og for partnernes daglige arbejde, men på et overordnet niveau også essentielt i forhold til demokrati, kultur og social sammenhængskraft i lokalsamfundet.

- Hvilken viden og erfaring har I, som kan begrunde jeres antagelser og vigtigheden af modelforsøget?:

Deltagelsen af PH Absalon bibringer projektet forskningsbaseret viden vedr. de brede kunstæstetiske potentialer fra lignende projekter, bl.a.

- *Undersøgelse af Huskunstnerordningen* (Statens Kunstfond, 2017)
- *Magi i dagtilbud* (BUPL, 2018),
- *KULT* (SLKS, 2018),

- *Lærende partnerskaber mellem dagtilbud og kulturinstitutioner* (HistorieLab, 2018), og
- *Legekunst* (Nordea Fonden, igangværende).

I samarbejde med Holbæk Kommune er Holbæk Kulturskole ved at realisere en ny *musikstrategi* på 0-10-årsområdet, der spejler og styrker modelforsøget på flere punkter. De foreløbige erfaringer peger på et stort behov blandt dagtilbud for mere musikpædagogik i hverdagen.

Tre af Holbæk kommunes dagtilbud deltager desuden i det landsdækkende "Legekunst"-projekt. Erfaringerne er umiddelbart positive, men endnu ikke evaluerede.

- Hvilke og hvor mange aktiviteter forventes gennemført:

I både Holbæk og Odsherred afvikles aktiviteter med børn over 5-6 uger i sammenhængende forløb med masser af delaktiviteter inden for billedkunst, musik og drama/teater, i Odsherred også litteratur. For partnerne i Holbæk rummer hvert forløb fælles forberedelse, løbende videndeling, et opstartsseminar med fælles udvikling af aktivitetsforløb og metoder, et midtvejsseminar med gensidig kompetenceudvikling og et afsluttende seminar med evaluering og justering af forsøget (se Bilag, s. 2). Forløbet i Odsherred er tilsvarende, men lidt kortere.

Afslutningsvist udarbejdes en rapport til SLKS + en Absalon-publikation, der formidler forsøgets aktiviteter og metoder til inspiration for både studerende og færdiguddannede pædagoger.

Projektoplysninger:

- Målgruppe(r):
- Hvor i landet foregår modelforsøget:
- Hvor mange børn og unge forventes at deltage i modelforsøget:
- Hvilke og hvor mange aktiviteter forventes gennemført:

Målgruppe: Dagtilbudsbørn
 Sted: Holbæk og Odsherred kommune
 Antal børn: o. 450

I Holbæk tilbydes en række aktiviteter i kombinationen *Musik/Billedkunst* eller *Musik/Drama* for børn i dagtilbud hen over 2 loops af hver 6 uger, hvor børn og voksne sammen eksperimenterer med forskellige æstetiske praksisser. Hvert loop starter og slutter med en kulturoplevelse. I projektperiode 2021 indgår to loops i et pilotprojekt. Forløbene starter med et teaterpædagogisk inspirationsoplæg fra Fair Play for børn og partnere, fortsætter som et samarbejde mellem kulturskole- og teaterskoleundervisere, pædagoger og lektorer og slutter med en festlig visning for børn og forældre på teatret, der deltager i forlængelse af sin egnsteateraftale med Holbæk kommune.

I Odsherred tilbydes aktiviteter inden for musik, tegning, drama og litteratur, hvor børn og voksne arbejder med temaet 'elefanter' med illustrator Hanne Bartholin og forfatter Ida Jessen som impulsgivere og med Litteratur- og Læsefestival 2021 som afslutning. Også her arbejder musikskoleundervisere, kunstnere, lektorer og pædagogerne sammen, og der sluttes af med fest og udstilling for børn og forældre i Aksen, biblioteket i Asnæs.

Samarbejdspartnere i projektet:

Holbæk kommunes dagtilbud, Holbæk Kulturskole, Teaterskolen Harlekin, Sjællands Teater, Odsherred kommunes dagtilbud og kulturkonsulenter, Odsherred Musikskole og PH Absalon. De centrale partnere er præsenteret i vedlagte Bilag (s. 3).

Beskriv kort kommunens/de deltagende kommuners strategi og øvrige indsatser i forhold til børn, unge, kunst og kultur:

Holbæk kommunes kultur- og fritidspolitik (Kultur og Fritid i Fællesskab, 2017 s. 6) lægger bl.a. vægt på, at "... alle børn fra dagtilbud til udskoling møder et bredt udsnit af kunstneriske genrer og håndværksfag med fokus på stedbundne, kreative miljøer. Vi vil styrke netværk, kommunikation og tilgængelighed til de kreative miljøer på tværs af kommunen, så de fordeler sig jævnt og udnytter hinandens potentialer". Kommunens ovenfor nævnte Musikstrategi (2020-2023) bygger på centrale begreber som demokratisering, decentralisering og samarbejde. Målet er at give flere børn musiske oplevelser, og samtidig opkvalificere de voksne omkring børnene, således at indsatsen fortsættes efter de afsluttede prøvehandlinger. Derudover søger strategien at nå ud i dele af kommunen, hvor kulturskolen p.t kun har få aktiviteter. Holbæk er yderligere del af Talentkommuneprojektet, der guider unge kunstneriske talenter frem mod en levevej inden for kunsten. Indsatsen er forankret i bl.a. et musikalsk, et billedkunstnerisk og et scenekunstnerisk grundkursus samt et forfattergrundkursus.

Odsherred kommunes kultur- og fritidspolitik (Strategi for Kultur og Fritid, 2020) betoner "Samarbejde og fællesskab, dannelse og kvalitet samt det udfordrende og finurlige". I de senere år har kommunen haft et særligt fokus på litteratur, både mht. forfatterskolegrundkursus og en årlig Læse- og Litteraturfestival.

De to kommuner samarbejder allerede tæt på kulturområdet, f.eks. på grundkursusniveau, men modelforløbet vil styrke dette samarbejde og udvide det til også at omfatte dagtilbudsområdet.

Yderligere beskrivelse af modelforsøget, herunder redegørelse for:

- De forskellige partners/aktørers roller
- Projektorganiseringen, herunder projektleders og -medarbejderes kompetencer
- Hvilke kunstarter/kulturområder projektet inddrager og hvordan
- Modelforsøgets sammenhæng med kommunens/kommunernes strategi og indsats på området
- Modelforsøgets faglige profil

Partnere/aktører:

Holbæk kommune er projektledelses-, rapport- og budgetansvarlig. Fagcenter for Læring og Trivsel (dagtilbudsforvaltningen) udvælger og faciliterer deltagelse af børn og pædagoger fra 3-4 dagtilbud pr. loop. Holbæk Kulturskole og Teaterskolen Harlekin varetager aktivitetsforløb med børnene og deltager i planlægning, udvikling af aktiviteter og undervisningsformater samt i evaluering og samarbejdet med de øvrige partnere generelt.

Odsherred kommune bidrager til rapportskrivning og budgetopfølgning. Kultur og Fritid koordinerer medvirken af 2 kunstnere, 4 dagtilbud, musikskolen og biblioteket i Asnæs. Partnerne i Odsherred deltager desuden i tværgående videndeling og virkningsevaluering og øvrigt samarbejde med partnerne i Holbæk. Odsherred Musikskole varetager aktivitetsforløb med børnene og deltager i planlægning, udvikling af aktiviteter og undervisningsformater samt i evaluering og samarbejdet med de øvrige partnere generelt.

Sjællands Teater (Fair Play) har rollen som kunstnerisk impuls giver og inspirationskilde i Holbæk i form af teaterpædagogiske impulser i begge loops. Teatret lægger desuden lokaler til opstart og afslutning af hvert forløb og assisterer med instruktion/dramaturgi og teknik. Teatret deltager i alle seminarer undervejs og har medansvar for den gensidig opkvalificering på midtvejsseminarerne.

PH Absalon varetager planlægning og afvikling af videndelings-, evaluerings- og kompetenceudviklingstiltag samt publicering af praksisbaserede projekterfaringer. Professionshøjskolen deltager desuden aktivt i de samskabende processer med kunstnere, kulturskoleundervisere, pædagoger og børn i begge kommuner.

Projektorganisering (se struktur og kontaktpersoner i Bilag, s. 1):

Projektledelse: Holbæk Kommune (v. Holbæk Kulturskole)

Styregruppe: Projektleder + en repræsentant fra hhv. Kultur og Fritid i Odsherred, Fagcenter for Læring og Trivsel (Holbæk), PH Absalon, Teaterskolen Harlekin, Sjællands Teater (Fair Play) og Odsherred Musikskole.

Deltagere: Pædagoger og børn fra 10-12 dagtilbud, skuespillere, instruktør og tekniker fra Sjællands Teater, forfatter Ida Jessen og illustrator Hanne Bartholin, undervisere fra Holbæk Kulturskole, Odsherred Musikskole og Teaterskolen Harlekin samt lektorer og udviklingskonsulenter fra PH Absalon, bl.a. ph.d., docent Merete Sørensen og F&U-konsulent, cand. mag. Benny D. Austring.

Kunstarter:

Teater v. Sjællands Teater, litteratur og tegning v. Ida Jessen og Hanne Bartholin, drama v. Teaterskolen Harlekin og PH Absalon, billedkunst v. Holbæk Kulturskole og PH Absalon samt musik v. Odsherred Musikskole og Holbæk Kulturskole.

Modelforsøgets sammenhæng med kommunens strategi og indsats på området:

Modelforsøget modsvarer og beforder direkte begge kommuners strategier for kultur og fritid.

Modelforsøgets faglige profil:

Modelforsøget er tvær- eller fleræstetisk, hvilende på pædagogisk, didaktisk og kunstnerisk faglighed.

Tids- og kommunikationsplan for projektet (se vedlagt oversigtsbilag):

Uge 25-26: Opstartsmøde for alle partnere m. fordeling af planlægningsopgaver.

Uge 31: Detailplanlægning

Uge 32: Opstartsseminar i Holbæk

Uge 33-38: Første loop (aktivitetsforløb) med børn i Holbæk, inkl. midtvejsseminar for partnere

Uge 36-38: Detailplanlægning i Odsherred.

Uge 39: Evalueringssseminar vedr. loop 1 og opstartsseminar vedr. loop 2 i Holbæk.

Uge 40-46: Andet loop med børn i Holbæk, inkl. midtvejsseminar for partnere

Uge 43-47: Aktivitetsforløbet i Odsherred

Uge 47-48: Evalueringssseminar med partnerne fra begge kommunerne

Januar 2022: Rapport til SLKS

Sideløbende: Empiriindsamling og dokumentation med henblik på afsluttende Absalon-publikation, der forventes udgivet ultimo januar 2022.

Uddyb projektets finansiering. Herunder udgiftsposter, egen- og anden finansiering:

Samlet budget: 1.534.700 kr.

Ansøgt støtte: 1.150.700 kr.

Egenfinansiering: 383.500 kr.

Finansieringen er udfoldet i vedlagte *Budgetskema*.

Underskrift / dato

25/5-21

Kulturchef Brian Worm Ahlquist,
Holbæk Kommune

Underskrift / dato

Kulturchef Eva Ormstrup,
Odsherred Kommune